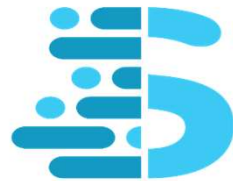


Hvordan er «ståa» i sykehus?

BRITA SKODVIN, OVERLEGE,
SMITTEVERNFORUM

20.10.21



Nasjonal kompetansetjeneste
for antibiotikabruk i
spesialisthelsetjenesten



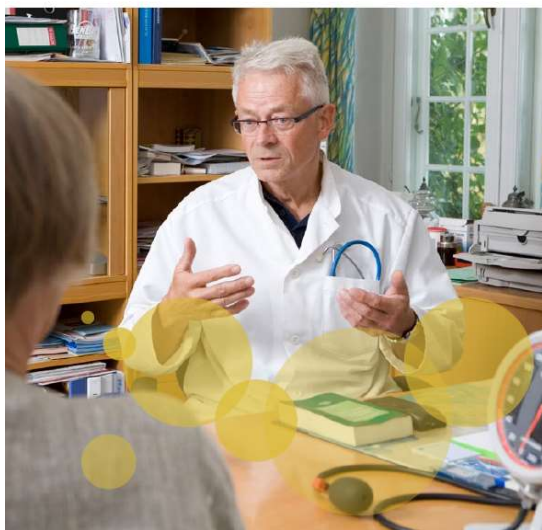
2016 – startskuddet gikk!

Helse- og omsorgsdepartementet

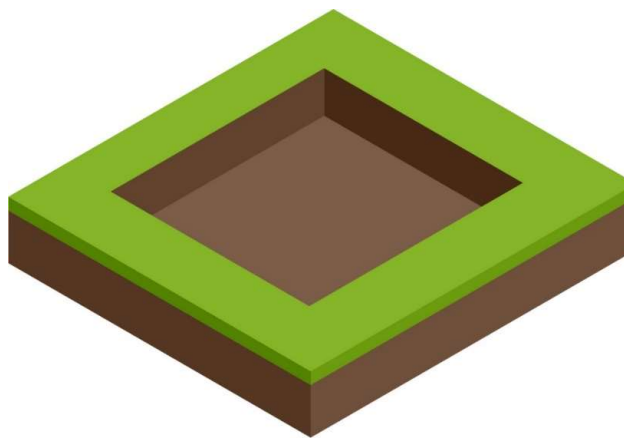
Handlingsplan

Handlingsplan
mot antibiotikaresistens
i helsetjenesten

med det mål å redusere antibiotikabruken i befolkningen
med 30 prosent innen utløpet av 2020



- Strategi og handlingsplan mot antibiotikaresistens (2015/2016)
- Sterke fagmiljø (kliniske, smittevern, lab., NORM, ASP)
- Pasientsikkerhetsprogrammet (2011)





Kurs i etablering av antibiotikastyringsprogram 2016



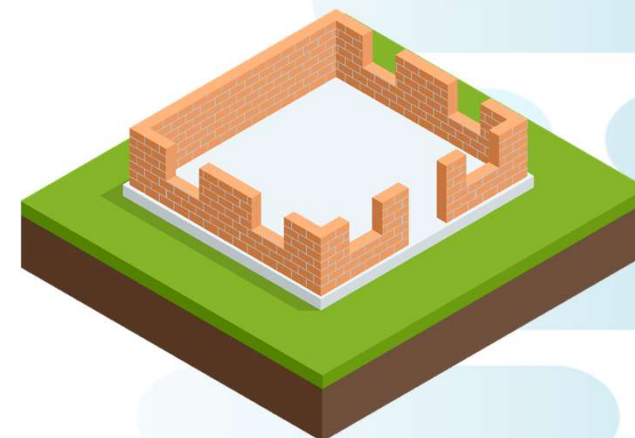


Sept.
2016

Rapportering for tiltak i Nasjonal handlingsplan mot antibiotikaresistens august 2016		Helse Nord					Helse Midt-Norge					Helse Vest					Helse Sør-Øst						
		Finmarkssykehuset	Universitetssykehuset Nord-Norge	Nordlandssykehuset	Helgelandsykehuset	Nord-Trøndelag	St. Olavs hospital	Møre og Romsdal	Førde	Bergen	Fonna	Stavanger universitetssykehus	Haraldsplass diakonale sykehus	Akershus universitetssykehus	Oslo universitetssykehus	Sykehuset i Vestfold	Sykehuset Innlandet	Sykehuset Telemark	Sykehuset i Østfold	Sørlandet sykehus	Vestre Viken	Diakonhjemmet sykehus	Lovisenberg diakonale sykehus
Policy for antibiotikabruk		Red	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Green	Green	Red	Green	Green	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Red	Green	Green	Green
Vurderes antibiotikabruk i kvalitetsutvalg, antibiotikakomite e.l.		Green	Green	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow	Yellow	Green	Red	Green	Green	Red	Green	Green	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Er det fastsatt spesifikke mål for antibiotikabruken		Red	Green	Red	Red	Green	Green	Yellow	Red	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Red	Green	Green
Rapporteres antibiotikabruk til ledelsen		Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Rapporteres antibiotikabruk til kliniske avdelinger		Green	Green	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Fins rapporter over lokale egne resistensforhold		Green	Green	Green	Green	Green	Red	Red	Yellow	Green	Red	Red	Red	Green	Green	Yellow	Green	Green	Red	Red	Red	Red	Red
Er rapportene lett tilgjengelige		Red	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Green	Red	Red	Red	Red	Red
Mandat for A-team		Red	Red	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Green	Yellow	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Green
Er tverrfaglig A-team utnevnt		Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Vurderes logistikk for mikrobiologiske prøver og svarrapportering		Red	Green	Green	Green	Red	Red	Yellow	Red	Green	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Red
Utarbeidet milepælsplan (Frist T10)																							

Mars/
april
2017

Rapportering A-styring-2017		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB
Policy for antibiotikabruk	Vurderes antibiotikabruk i kvalitetsutvalg, antibiotikakomite e.l.																												
Er det fastsatt spesifikke mål for antibiotikabruken																													
Rapporteres antibiotikabruk til ledelsen	Rapporteres antibiotikabruk til kliniske avdelinger																												
Fins rapporter over lokale egne resistensforhold																													
Er rapportene lett tilgjengelige																													
Mandat for A-team																													
Er tverrfaglig A-team utnevnt	Vurderes logistikk for mikrobiologiske prøver og svarrapportering																												
Utarbeidet milepælsplan (Frist 110)																													





2017 -2019:

Revisjon av antibiotikastyringsprogrammene

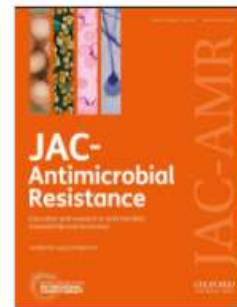
- Nord: internrevisjon HN, KORSN, KAS
- Sør: KAS
- Alle 22 helseforetak/private ideelle sykehus
- 110 ledere, 336 helsearbeidere (89 A team-medlemmer)
- Rapport med råd, publisert

Nationwide audit and feedback on implementation of antibiotic stewardship programmes in Norwegian hospitals

Brita Skodvin, June U Høgli, Kirsten Gravningen, Marion I Neteland, Stig Harthug ,
Per E Akselsen

JAC-Antimicrobial Resistance, Volume 3, Issue 2, June 2021, dlab063,
<https://doi.org/10.1093/jacamr/dlab063>

Published: 17 May 2021 [Article history](#) ▼





Funn fra revisjonene

Strukturer på plass:

- ✓ Formelt lederansvar
- ✓ Mandat
- ✓ Antibiotikateam
- ✓ Rapportering
- ✓ Nasjonal målsetning
- ✓ Nasjonal faglig retningslinje for antibiotikabruk

Manglende prosesser:

- ☐ Utøvd lederskap i linjen
- ☐ Lokale mål og tiltak som revurdering og audit/feedback
- ☐ Manglende sykepleierinvolvering





Digitale oppfølgingsmøter med sykehusene

- gjenoppliving under nye pandemiske bølger

Deltakere:

Fagdirektør og A team-leder, samt øvrige medlemmer av A team

Lokalt RHF og RKS invitert inn til møte 1

Innhold:

- møte 1: statusrapport

- møte 2: arbeidsmøte etter 1 uke

- møte 3: erfaringsutveksling, 2-3 sykehus etter 3-6 måneder

Status:

17/23 HF/sykehus gjennomført møte 1 og 2

11/23 HF/sykehus gjennomført møte 3





Sykehusledere som i større grad utøver faktisk lederskap

- Status for arbeidet rapporteres jevnlig i ulike organ i sykehus/foretaksledelsen
- Relativt god kommunikasjon mellom A team og ledelse
- Arbeid i kliniske enheter etterspørres til en viss grad
- Fortsatt avhengige av trykk ovenifra





A-team som beveger seg mot fasilitator-rollen



- Understøtter og veileder kliniske enheters arbeid
 - Bidrar med verktøy (eks. rapporter)
 - Bidrar til læring mellom enheter
- Heiagjeng!



Stadig flere entusiaster i kliniske enheter



- Egne initiativ som støttes av A team
- Ofte utgangspunkt i pasientsikkerhetsprogrammet/ forbedringsmetodikk
- Masteroppgaver



Stadig større tverrfaglighet

Farmasøyt

Sykepleier

Infeksjonsmedisiner

Mikrobiolog





Retningslinjene står sterkt



Helsedirektoratet.no < Nasjonale faglige retningslinjer < Antibiotika i sykehus

Antibiotika i sykehus

Nasjonal faglig retningslinje for bruk av antibiotika i sykehus

- Diskusjon av innhold
- Eierskap gjennom nasjonal redaksjon og fagnettverk



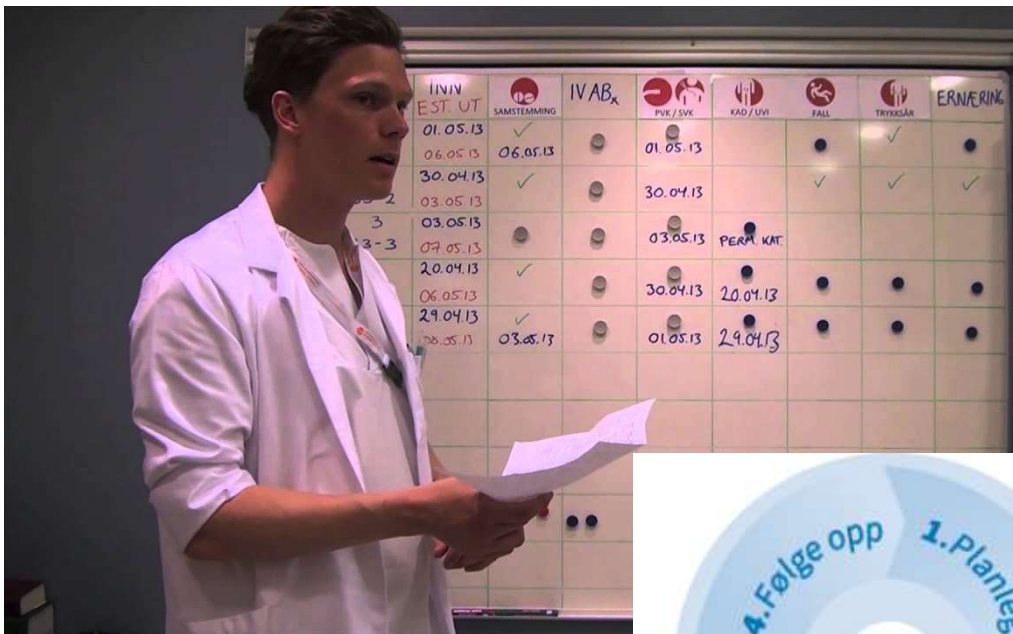
Litt bevegelse og stort håp for de elektroniske kurvene



- Noen rapporter og verktøy
- Tålmodighetsarbeid
- Behov for regionalt samarbeid



Økende fokus på antibiotikastyring som kvalitetsforbedring



- Økende bruk av metodikk
- Økende samarbeid med kvalitetsavdelinger
- Økende integrering i sykehusenes generelle kvalitetsarbeid



«Ståa» i sykehus

- Strukturer for antibiotikastyring består fortsatt
- Stadig flere gode prosesser på gang
- Sammen har vi fått til mye på kort tid!

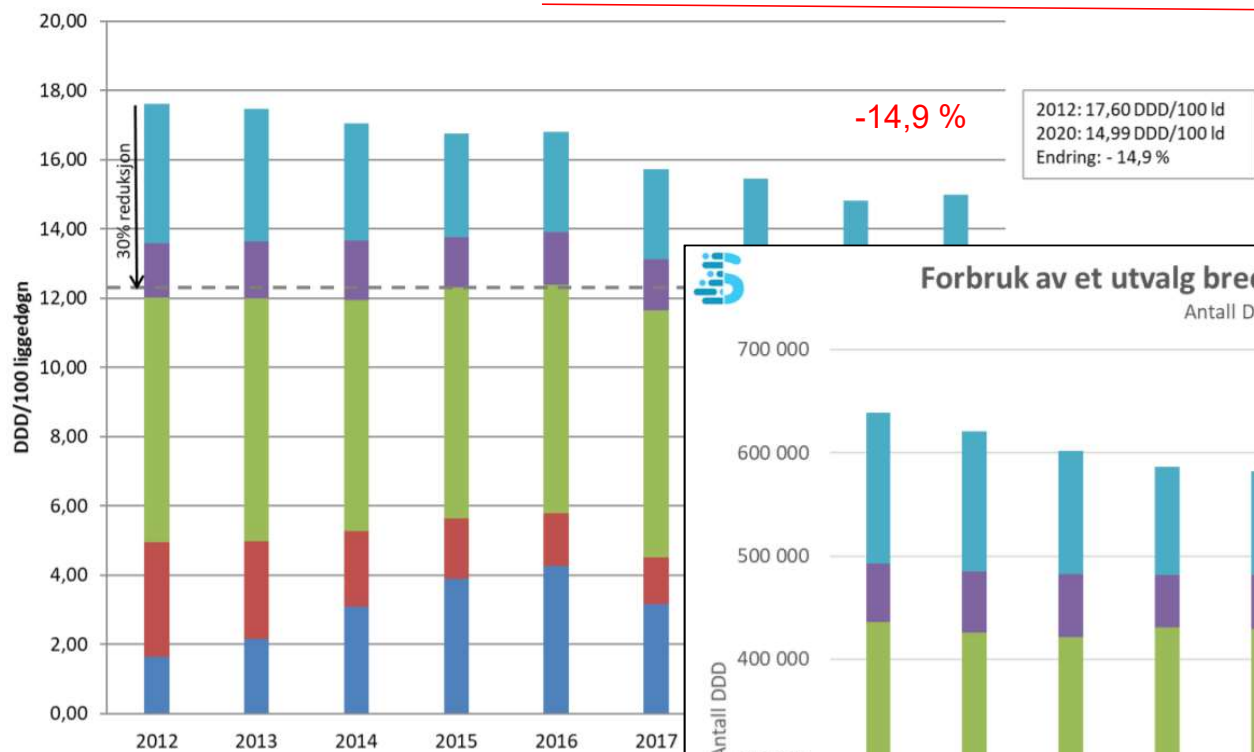






Forbruk av et utvalg bredspektrede antibiotika i norske sykehus

korrigert for liggedøgn

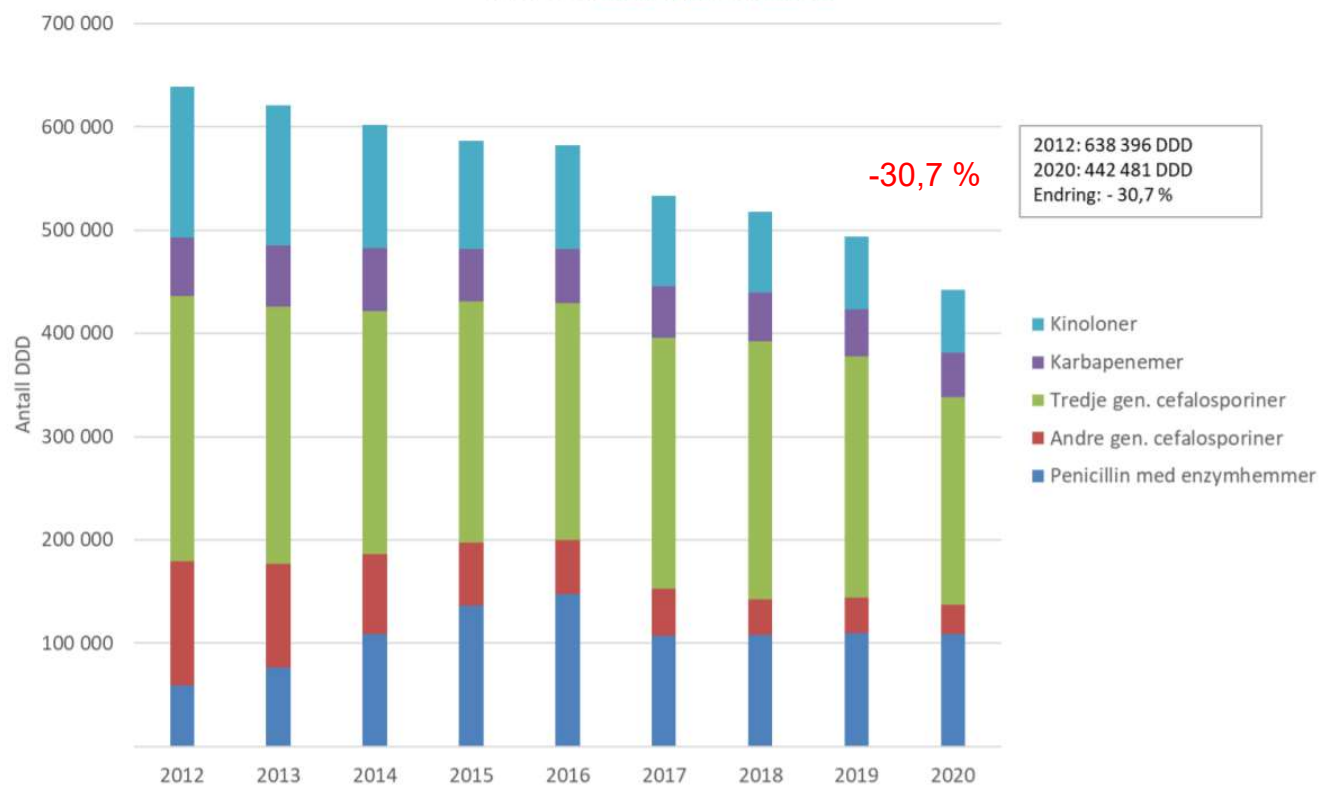


19 % færre liggedøgn i 2020 vs 2012



Forbruk av et utvalg bredspektrede antibiotika i norske sykehus

Antall DDD, ikke korrigert for aktivitet







Fra kutt til kvalitet

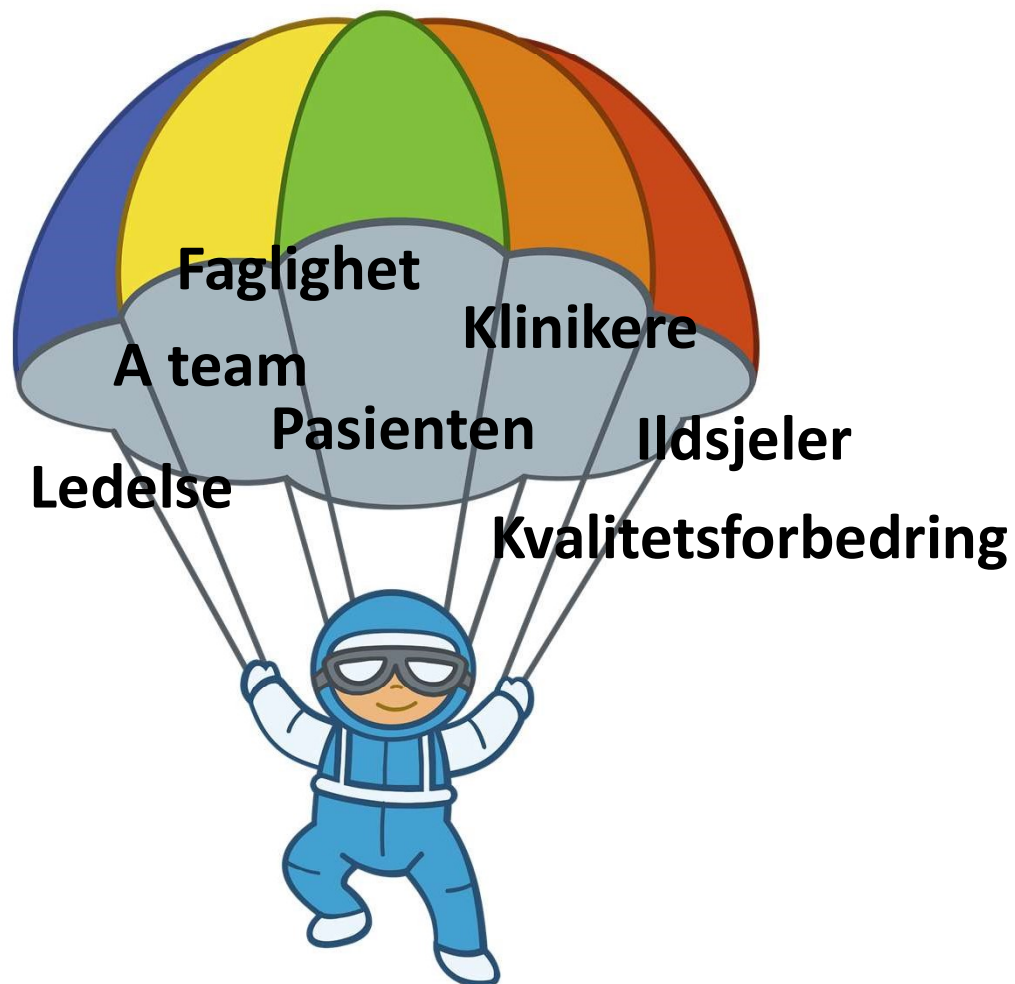


- Har antibiotikabehandlingen en indikasjon?
- Tas mikrobiologiske prøver korrekt og på rett indikasjon?
- Er behandlingen i hht retningslinjen?
- Revurderes antbiotikabehandlingen?
- ...



The magic bullet

- en bundle av tilnærminger





colourbox.com

